

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419010528
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6419010528.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov JUDr. Jána Deáka a JUDr. Lubomíra Bušika, PhD. v trestnej veci obžalovaného M. Y., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 4. augusta 2020 o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/69/2019 zo dňa 26.5.2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/69/2019 zo dňa 26.5.2020 v celom rozsahu.

Krajský súd rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného M. Y., nar. X.X.XXXX v A. W. Q., trvale bytom Q. XXX, okres A., podľa § 285 písm. a) Tr. por. o s l o b o d z u j e spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom sp. zn. 2Pv 223/19/6613-7 zo dňa 1.10.2019 pre skutok kvalifikovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 2.5.2019 v čase od 16.00 h do 16.30 h viedol po miestnej komunikácii od rodinného domu č. XXX v obci Q. do osady S., časť H. A. a späť, okres A., motorové vozidlo - traktor zn. A. XX s vlečkou, bez evidenčných čísel a konania sa dopustil napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/50/2018 zo dňa 18.5.2018, právoplatným dňa 6.6.2018 mu bol okrem iného uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 18 mesiacov, teda od 2.2. 2018 do 2.8.2019,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/69/2019 zo dňa 26.5.2020 bol obžalovaný Y. Y., uznaný vinnými pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 2.5.2019 v čase od 16.00 h do 16.30 h viedol po miestnej komunikácii od rodinného domu č. XXX v obci Q. do osady S., časť H. A. a späť, okres A., motorové vozidlo - traktor zn. A. XX s vlečkou, bez evidenčných čísel a konania sa dopustil napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/50/2018 zo dňa 18.5.2018, právoplatným dňa 6.6.2018 mu bol okrem iného uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 18 mesiacov, teda od 2.2. 2018 do 2.8.2019.

Za to obžalovanému uložil podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 300 (tristo) eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona obžalovanému pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 30 (tridsať) dní. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu vo výmere 2 (dva) roky.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože dňa 8.6.2020 proti nemu podal obžalovaný prostredníctvom obhajcu odvolanie, ktoré dodatočne dňa 24.6.2020 písomne odôvodnil. V podanom odvolaní úvodom uviedol, že s napadnutým rozsudkom nesúhlasí, zo spáchania prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. sa necíti byť vinným a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Poukázal, že na aj na hlavnom pojednávaní uviedol, že v uvedený deň išiel s otcom a bratom od chaty v osade G. F. k osade G. H. A., kde pilili drevo. Po naložení dreva na vlečku drevo viezli späť, pričom traktor šoféroval jeho brat, a to tam aj naspäť. Keďže vodičský preukaz mal zadržaný, vedel, že nemôže viesť traktor. Nebolo to ani potrebné, pretože vodičský preukaz mal jeho brat, ako aj otec. Cestou stretli V. Y., ktorý išiel na svojom motorovom vozidle, rozhodne však nebol od nich vo vzdialenosti cca 20 m, ako sám uvádza, ale bolo to cca 80 - 100 m. Pán Y. ho nemá rád, pričom na pojednávaní sa vyjadril podrobnejšie o tom, že sa snažil ho dostať z uvedenej osady preč, navymýšľal si na neho rôzne veci, napr. že rozkradol chatu, a teraz si vymyslel, že riadil traktor. Pokiaľ ide o jeho vyjadrenia pred policajtmí, tak chce zdôrazniť, že polícia nevyšetrovala na mieste samom to, kto riadil traktor, ale vyšetrovala krádež dreva. Samotné vyrúbanie stromov je predmetom iného trestného konania, a on v danej situácii chcel chrániť otca a brata, tak povedal policajtom, že to drevo pilil on, čo si súd vykladá tak, že sa priznal k tomu, že ho odviezol. Nie je to však pravda, policajtov nezaujímalo, kto šoféroval traktor, ale pôvod dreva, preto aj na výsluch zavolali len jeho, a nie brata a otca. Pokiaľ ide o samotný odvoz dreva, z počiatku išiel za traktorom, a to tam kde bol strmý kopec, dával pozor, aby sa vlečka neskĺzla, a až potom na rovine si prisadol na traktor, ktorý šoféroval jeho brat a na tom traktore sedel aj ich otec. Po ceste ich videl aj sused Y. F., ktorý bol v konaní vypočutý a uvedenú skutočnosť potvrdil. Taktiež uviedol, že predložili do spisu aj mapu z J. Y., kde zvýraznili trasu, pričom je tam uvedená aj vzdialenosť medzi traktorom a svedkom Y. v čase, keď išiel okolo nich a podľa mapy to je 107 m. Osobne si myslí, že svedok Y. zo zatvoreného vozidla si ich všimol len periférne, vôbec nemohol rozpoznať postavy na takú vzdialenosť, ani nezastal, ani nespomalil, ale napriek tomu si je istý, že videl vodiča. Ďalej poukázal že ďalší svedok C. Y. jednoznačne uviedol, že bol to on, kto v uvedený deň šoféroval traktor A. XX s vlečkou tam aj späť. Presne popísal trasu, popísal kde bol ich otec, kde sa nachádzal on a uviedol aj skutočnosť, že svedok Y. ich mohol vidieť zo vzdialenosti okolo 100 m a zároveň jednoznačne uviedol, že miesto, ktoré uvádza svedok Y. vo svojej výpovedi, odkiaľ ich mal vidieť, nie je uvedené správne, pretože cez toto rázcestie absolútne nešli. Tiež potvrdil, že keď vec riešili policajti, bol na dvore, ale keďže riešili krádež dreva a nie, kto šoféroval, tak sa do toho nechcel starať. Ďalší svedok E. Y., tak isto potvrdil, že v uvedený deň tam aj späť traktor šoféroval jeho syn C.. Tento svedok taktiež uviedol, že Y. ich videl zo vzdialenosti cca 150 - 180 m a v závere výpovede uviedol, že pri dojazde domov ich videl Y. F., cez ktorého pozemok prechádzali a s ním sa aj rozprával. Poukázal, že súd výpovede C. Y., E. Y., Y. F. a samozrejme ani jeho neberie ako pravdivú. Výpovede svedkov považuje súd za účelové v úmysle pomôcť obžalovanému, pričom súd uvádza, že medzi výpoveďami svedkov sú aj rozpory. Súdu však nevadilo, že svedok Y. je v rozpore so všetkými svedkami, pokiaľ ide o miesto stretnutia, pričom uvádza rázcestie, cez ktoré vôbec nešli. Záverom vyslovil názor, že súd hodnotil dôkazy pomerne tendenčne, jednoznačne v jeho neprospech, a vôbec sa neriadil zásadou in dubio pro reo. Navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, ako navrhol v úvode svojho odvolania.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na podanom odvolaní, pričom poukázal na písomné dôvody odvolania. Navyše dodal, že zo záznamu o podaní vysvetlenia jednoznačne vyplýva, že sa riešila krádež dreva a nie kto šoféroval traktor. Má za to, že nebolo dokázané, že obžalovaný traktor riadil a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, prípadne oslobodil obžalovaného spod obžaloby.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že považuje prvostupňový rozsudok za zákonný a správny vo výroku o vine, tak aj o treste. Navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí prehlásil, že sa cíti byť nevinný, pretože traktor nešoféroval.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k spať vzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil takým spôsobom, že obžalovaný je zo spáchania činu priamo usvedčovaný výpoveďou svedka V. Y., ktorý na hlavnom pojednávaní jednoznačne uviedol, že traktor šoféroval obž. M. Y. a na traktore sa viezli i jeho brat a otec. Svedok potvrdil, že tieto osoby pozná a nemali medzi sebou žiadne spory či konflikty. M. Y. spoznal bez pochybností. Sám túto vec neoznamoval, ale prišiel za ním policajť s tým, že pán Y. ho udal ako svedka, že ho videl šoférovať traktor, tak potvrdil, že ho skutočne videl. Spozoroval vtedy traktor na vzdialenosť 30 - 50 metrov, keď prichádzal oproti nim na svojom vozidle. Súd výpoveď svedka vyhodnotil ako vierohodnú a nemal žiadne dôvodné pochybnosti o jej pravdivosti. Tvrdenie obžalovaného, že ho svedok nemusel poznať, lebo sa videli raz v živote pred asi tromi rokmi, kedy si zobral do prenájmu chatu p. V. nepotvrdil žiaden iný svedok. Naopak obžalovaného brat C. Y. vypovedal, že jeho i brata svedok V. Y. pozná. Uviedol tiež, že nemali medzi sebou žiadne spory, pozdravili sa aj sem tam pokecali. Otec obžalovaného sa vyjadril, že on svedka Y. osobne nepozná, ale chlapani hovorili, že podľa auta je to on. Svedkovia Y. T. a Y. C., príslušníci Obvodného oddelenia PZ Žarnovica pred súdom vypovedali, že preverovali oznámenie týkajúce sa neoprávneného výrubu stromov resp. odcudzenia dreva v Q.. Riešili to vtedy na mieste ako priestupok proti majetku, ktorý boli dokumentovať. Boli aj u nich na dome a drevo tam fotili. Jedná sa o časť osada F.. Drevo bolo naložené na vlečke traktora. Až následne, keď zistili, že obžalovaný mal uložený zákaz šoférovať začala sa riešiť aj táto vec tzn. kto viedol traktor. Sám obžalovaný spomínal, že cestou stretol na aute pána Y. a práve na základe tejto informácie bol V. Y. následne ako svedok vypočutý. Obžalovaný vtedy nespomínal iné osoby v súvislosti s vypílením dreva. Svedkyňa Y. C. doplnila, že keď sa rozprávali s kolegom, že obžalovaný má zákaz alebo opatrenie, tak začal hovoriť, že šoféroval otec. Teda si myslí, že obraňoval otca. K výpovedi svedkyne Y. C. sa obžalovaný vyjadril, že on nemal prečo obraňovať otca a bolo to naopak, teda, že otec obraňoval syna. Vyjadrenie obžalovaného je ale v tomto zmysle zavádzajúce, pretože prioritne prišla polícia riešiť podozrenie z krádeže dreva a obžalovaný podľa všetkého nechcel uvádzať iné osoby, ktoré sa mali na tomto konaní s ním podieľať, keďže išlo o jeho otca a brata. Až keď si potom uvedomil, že porušil zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel, začal tvrdiť, že traktor šoféroval otec, ktorý mal príslušné vodičské oprávnenie. V tejto súvislosti súd dodáva, že voči obv. M. Y. sa na tunajšom súde vedie pod sp. zn. 4T/17/202 trestné stíhanie za prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal podľa skutkovej vety obžaloby dopustiť dňa 2.5.2019 na parcele C-KN č. XXXX v k. ú. Q. vypílením 6 ks stromov, a to 4 ks hrab obyčajný s obvodmi kmeňov 71 cm, 84 cm, 82 cm, 70 cm a 2 ks jaseň štíhly s obvodmi kmeňov 74 cm a 92 cm, čím mal spôsobiť na životnom prostredí škodu vo výške 5.158,-Eur a majiteľom uvedenej parcely škodu vo výške 125,55,-Eur“.

Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie o vine obžalovaného aj o výpovede svedkov Y. T. a Y. C., príslušníkov Obvodného oddelenia PZ Žarnovica. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že podľa ustálenej judikatúry platí pravidlo „nemo tenetur se ipsum accusare“, teda nikto nie je povinný obviňovať sám seba. Táto zásada je zakotvená v Listine základných práv a slobôd, ktorá toto pravidlo prezentuje v článku 37. Toto pravidlo je vyjadrené aj v Ústave SR v článku 47 ods. 1, v zmysle ktorého má každý právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo inej osobe a v článku 50 ods. 4 Ústavy SR sa uvádza, že obvinený môže odoprieť výpoveď, tohto práva ho nemožno pozbaviť nijakým spôsobom. Napokon aj v § 34 ods. 1 Tr. por. sa uvádza, že obvinený, okrem iného má právo odoprieť výpoveď. Pravidlo nemo tenetur je v súčasnosti vykladané ako zákaz donucovať obvineného k akémukoľvek aktívnemu konaniu, ktorým by prispel k získaniu dôkazov proti

sebe. Ak má mať teda tento ústavne chránený princíp reálny obsah, potom seba obviňujúce vyjadrenie prednesené voči štátnej moci (prezentovanej v tomto prípade políciou) môže mať v rámci trestného stíhania povahu usvedčujúceho dôkazu len za predpokladu, že ho urobila osoba, ktorá mala procesné postavenie obvineného podľa § 206 ods. 1 Tr. por., bola v tomto postavení vypočutá podľa § 121 ods. 1 Tr. por., pritom bola poučená o právach obvineného podľa § 121 ods. 2 Tr. por. a § 122 ods. 1 Tr. por. Znamená to, že seba obviňujúce vyjadrenie podozrivej osoby pred policajným orgánom je dôkaz o vine tejto osoby iba za predpokladu, že policajt vypočul takúto osobu ako obvineného a po poučení obvineného v zmysle zákona. Nedostatok týchto podmienok nemožno obchádzať tým, že ako dôkaz sa použijú výpovede zasahujúcich policajtov o obsahu seba obviňujúceho vyjadrenia, ktoré táto podozrivá osoba predniesla pred týmito policajtmi. Vyjadrenie, ktoré pred policajtmi podozrivý urobil, môže mať iba povahu informácie v zmysle § 17 a § 17a zákona č. 171/1993 o policajnom zbore, o čom policajti spísali aj záznam o podanom vysvetlení. Takýto záznam, ani výpovede policajtov sprostredkujúce vyjadrenie podozrivého, možno pokladať za seba obviňujúce vyjadrenie a nemožno ho v konaní pred súdom použiť ako dôkaz. Výpovede policajtov vykonávajúcich operatívne šetrenie na mieste činu možno použiť ako dôkaz pred súdom, len ak vypovedajú o skutočnostiach, ktoré na mieste činu videli a zaznamenali. Súd však nesmie pripustiť výpovede policajtov ako svedkov o udalostiach, ktoré zistili „vyťažovaním“ podozrivých poškodených, či svedkov na mieste činu. Pokiaľ teda súd prvého stupňa v danom prípade oprel svoje rozhodnutie o vine obžalovaného aj o výpovede príslušníkov Obvodného oddelenia PZ Žarnovica, ktorí preverovali oznámenie týkajúce sa neoprávneného výrubu stromov a boli vypočutí v súvislosti s podaním vysvetlenia obžalovaného k tejto skutočnosti, tak odvolací súd konštatuje, že takýto dôkaz je neprípustný v prejednávanej veci.

Na základe uvedeného jediným dôkazom, ktorý usvedčuje obžalovaného zo žalovaného skutku je výpoveď svedka V. Y., ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že traktor v inkriminovanom čase šoféroval obžalovaný. Na druhej strane obžalovaný M. Y., svedkovia E. Y. a Y. F. tvrdili, že traktor viedol C. Y., čo C. Y. v procesnom postavení svedka potvrdil. Skutočnosť, že svedkovia E. Y. a C. Y. sú príbuznými obžalovaného, sama o sebe nemôže dôvodiť nevierohodnosť ich výpovedí bez ďalších analýz.

Aj keď svedok V. Y. usvedčuje obžalovaného zo spáchania skutku, za danej dôkaznej situácie však ide o tvrdenie proti tvrdeniu a žiadne ďalšie, a to ani nepriame dôkazy viny obžalovaného objektívne nepreukazujú. Súd preto považuje za potrebné uviesť, že výpoveď jediného svedka nepostačuje na to, aby mohol byť obžalovaný uznaný za vinného zo žalovaného skutku. Vykonané dôkazy totiž vylučujú spoľahlivý záver o vine obžalovaného a ďalšie dokazovanie vo vzťahu k dokazovanej skutočnosti už nie je možné vykonať. Vo veci boli vykonané všetky dôkazy pre náležité zistenie skutkového stavu, ale tieto nestačili pre uznanie viny obžalovaného a v súčasnosti už nie je možné vykonať iné dôkazy za účelom vyvrátiť dôvodné pochybnosti. Odvolací súd pri hodnotení dôkazov nemohol prehliadnuť, že vykonané dôkazy nevylučujú záver ani o tom, že traktor v inkriminovaný čas viedol C. Y..

Zo zásady prezumpcie neviny vyplýva pravidlo, že ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obžalovaného - in dubio pro reo.

Keďže v konaní neboli zo strany obžaloby produkované žiadne také dôkazy, ktoré by nad akúkoľvek pochybnosť preukázali, že to bol práve obžalovaný, ktorý dňa 2.5.2019 v čase od 16.00 h do 16.30 h viedol motorové vozidlo - traktor zn. A. XX, napriek tomu, že mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Keďže prokurátor v konaní na súde neunesol dôkazné bremeno, preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil odvolaním obžalovaného napadnutý rozsudok v celom rozsahu a rozhodujúč sám obžalovaného spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.